

MICHAELA FIALOVÁ

MŮJ ŽIVOT NAHORU A DOLŮ

AUTOBIOGRAFIE

MŮJ ŽIVOT
NAHORU A DOLŮ

Michaela Fialová

1) ÚVOD

Nikdy jsem si nemyslela, že můj život bude připomínat horskou dráhu. Nahoru, dolů, prudké zatáčky, chvíle euforie a propady do temnoty. Někdy jsem měla pocit, že mám všechno pod kontrolou, jindy se mi pod nohama rozpadla pevná zem. A přesto jsem vždycky musela jít dál. Ne vždy jsem na všechno našla odpověď. Některé věci se prostě dějí a nezáleží na tom, jak moc se je snažíme ovlivnit. Jiné jsem si způsobila sama, špatnými rozhodnutími, slepou důvěrou nebo prostě tím, že jsem neviděla, co bylo přímo přede mnou. Ale jedno jsem se naučila, ať už přijde jakýkoli pád, vždycky se dá vstát. Možná ne hned. Někdy mám pocit, že jsem prošla vším. Radostí, která zaplaví celé tělo a dává smysl i těm nejmenším okamžikům. Ztrátou, která se jako ostrý nůž zařezává do srdce a nechává jizvy, které už nikdy nezmizí. Strachem, který mi svazoval hrdlo a nutil mě pochybovat, jestli to všechno zvládnu. A nadějí, která mě vždycky nakonec vytáhla zpátky na světlo.

Tahle kniha není jen příběhem o vítězstvích a prohrách. Je o momentech, kdy jsem se musela rozhodnout, jestli bojovat, nebo se vzdát. O lidech, kteří přicházeli a odcházeli, o ztrátách, které bolely a o radostech, které mě držely nad vodou. O lásce, zklamání, naději i zoufalství. Každá kapitola je jako střípek, někdy krásný a lesklý, jindy temný a ostrý. Ale dohromady tvoří

obraz mého života. Nepíšu jí proto, abych si stěžovala ani proto, abych budila soucit. Chci ukázat, že i když se všechno hroutí, pořád existuje cesta dál.

Nečekej dokonalý příběh. Není uhlazený ani přikrášlený. Je takový, jaký byl, opravdový. Pokud sis někdy připadal/a stejně, pak vítěj. Možná v těchto stránkách najdeš kus svého vlastního příběhu.

2) MOJE PRVNÍ ROKY NA SVĚTĚ

Všechno se třese. Bylo to tu klidné, teplé, bezpečné. Teď je to jiné. Něco mě tlačí, svírá, nutí jít jinam. Zvuky se mění, jsou ostřejší. Už neslyším jen tlumený rytmus srdce, ale něco hlasitějšího. Hlas? Volá mě? Nechápu. Najednou všechno zmizelo. Žádné teplo, žádná voda kolem mě. Jen něco příliš jasného. Oči se otevírají, ale všechno pálí. Kůže se chvěje, je to jiné, sucho, vzduch, pachy. Slyším známý zvuk a známý tlukot. Něco mě objímá a jemně tiskne. Už to není stejné, ale není to špatné. Hlas, co mě volal. Ruce, které mě drží. Teplo, co mě objímá. Matka.

Když přijde na svět nový život, vždycky je to krásné. Celá rodina se raduje, přátelé se připojují ke gratulacím. Novorozenec vstupuje do světa plného změn a objevů. Každý den je pro něj novou zkušeností, každá vteřina přináší nepoznané podněty. První týdny a měsíce jsou klíčové pro jeho vývoj a vztah s okolním světem. Miminko netuší, že má před sebou celý život, kdy to třeba mnohdy nebude jednoduché. Musí se vyrovnat s chaosem existence, učit se v něm plavat, najít v něm rytmus. Člověk bojuje celý život, za svá práva, za své touhy a také za to, aby ho ostatní brali. Musí si projít těžkými věcmi v životě, ale záleží na každém, jak je silný. Někteří lidé jsou flegmatici, ale otázkou je, jestli se zrovna oni nemají nejlépe? Pak jsou takoví, kteří jdou cestou, kterou jim ukážou jejich rodiče. Ovšem je

taková cesta vždycky ta správná? Podle mě ne. Já jsem bohužel nebyla jiná...

Škoda, že se nejde vrátit do doby, když jsem se narodila. Ráda bych si všechno pamatovala. Slyšela bych zvuk hlasu, který mě utěšoval ještě dříve, než jsem věděla, co znamenají slova. Ten rytmus, který mě kolébal ke spánku a uklidňoval mě, když jsem byla zmatená, a dával mi jistotu, že nejsem sama. Ráda bych si pamatovala doteky a hlavně lásku. Tu nekonečnou, která mě obklopovala od prvního okamžiku. Tu lásku, která mě nesla prvními týdny života a šeptala mi, že sem patřím a že jsem chtěná a milována. Měla jsem dvě starší úžasné sestry, které se o mě staraly od prvního okamžiku, kdy mě maminka přinesla z porodnice domů. Hned měly ke mně silné pouto. Hladily mě po tvářičce, lehce se dotýkaly mých malých ručiček a s úžasem sledovaly, jak pevně dokážu sevřít jejich prst. Když jsem plakala, tak mě houpaly v náručí, zpívaly mi ukolébavky nebo podávaly hračky, které by mě mohly uklidnit. Také se naučily mě přebalovat, pomáhaly oblékat nebo mě s opatrností krmily. Vozily mě v kočárku a hrdě ukazovaly ostatním. Byla jsem pro ně nejen mladší sestřičkou, ale i malým zázrakem, o který se chtěly starat, chránit ho a pozorovat, jak roste.

Jakmile jsem začala chodit, svět se mi otevřel úplně jinak. Všechno bylo nové a fascinující. Každý den jsem objevovala něco nového, zvuky, barvy, vůně. Zkoumala jsem šuplíky, lezla na nábytek, běhala po bytě. Byla jsem jako malý objevitel, který chce poznat každý kout světa. Učila jsem se první slova, první

písmena a čísla. Dětství bylo plné smíchu, her a drobných dobrodružství. Když jsem začala tvořit první věty, rodiče byli nadšení. Hraní se stalo mou hlavní činností. Milovala jsem plyšáky, stavěla kostky, ráda jsem si hrála na schovávanou. Také jsem napodobovala dospělé, vařila jsem s maminkou, telefonovala s hračkami, starala se o panenky. Emoce se stávaly intenzivnějšími. Uměla jsem se smát nahlas, ale také jsem se uměla vztekat, když se mi něco nelíbilo. Bylo to objevování sebe sama, zkoušení hranic a prvních výrazných projevů osobnosti. Ve třech letech jsem byla samostatnější, než rodiče čekali. Už jsem měla své názory. Věděla jsem, co chci, a uměla jsem to dát patřičně najevo. Často jsem se vztekala, ale zároveň jsem se dokázala nadchnout pro maličkosti, nový balonek, bubliny ve vaně, knížka s obrázky. Hry se stávaly složitějšími. Už jsem nevytvářela jen chaos, ale začala jsem si vymýšlet příběhy, kreslit první čmáranice, zpívat písničky. Začala jsem se učit první pravidla, že se děkuje a prosí, že se hračky uklízí. Pomalu jsem se učila, jak funguje svět. Vzpomínám si na chvíle, kdy jsem běhala na zahradě, skákala do kaluží, kreslila křídou na chodník nebo se učila jezdit na kole. Každý pád bolel, ale vždycky jsem vstala a jela dál. Byly to moc krásné první roky, které jsem mohla strávit se svou rodinou.

3) A JE TADY ŠKOLKA

A pak to přijde! Předtím byl domov plný zvuků, smíchu, vůní, ale teď je všechno jiné. Slyším křik, ale cizí. Vidím hračky, ale nejsou moje. Je tu spousta cizích lidí a dětí. Proč mě sejmuli z maminky? Chybí mi její teplo. Ruce, které mě držely, teď zmizely. Dívám se kolem, ale jsou to jen tváře, které neznám. Kde je máma a moje bezpečí? Je tu jen paní, která mi říká, co mám dělat. Nikdy předtím jsem neviděla tyto hračky, ale něco mě na nich přitahovalo. Množství barev, tvarů, zvuků. Ruka se pomalu natahuje. Jsou tam, jakoby čekaly. Některé jsou měkké, jiné tvrdé. Tady jsou kostky, malé kroužky, malá auta. Chvíli se dívám, než se odvážím dotknout. Není tady žádný hluk, jen hračky a jejich tichý svět. Možná je to lepší, než všechny ty velké tváře kolem. Možná si budu chvíli hrát. Tak trochu mi připomínají domov. Musím si zvyknout na školku. Slyšela jsem, jak se maminka bavila s tatínkem, že musí zase začít chodit do práce. Je tu spousta nových dětí, které neznám. Dívají se na mě a jejich oči sledují každý můj pohyb. Některé se usmívají, ale... co když se mi smějí? Co když dělám něco špatně? Moje ruce se třesou. Chtěla bych se schovat, ale není kam. Jsou jiní, jelikož mají jiné oblečení a jiné hračky. Hrají si s nimi snadno a já to nechápu. Jak je možné, že si hrají tak lehce? Chtěla bych se k nim připojit, ale bojím se, že to nebudu umět. Hledím na ně, ale nevím, jak začít. Co když mě nechťejí? A tady začalo mé

trápení... Proč musím trávit čas s dětmi, které neznám? Jak se mám s někým sprátnit? Neznám to, nikdo mě to nenaučil. Je mi horko a bříško mě bolí, ale bojím se říct o pomoc. Všichni kolem mě si hrají, smějou se a běhají a jen já sedím na malé plastové židličce a tisknu nohy k sobě. Doufám, že to přejde a že to zvládnou. Najednou to přišlo, teplo a vlhko a já věděla, že je zle. Srdce mi začalo bušit rychleji a v očích mě pálily slzy. Modlila jsem se, aby si toho nikdo nevšiml, ale ten pach mě zradil. Děti se začaly rozhlížet, krčit nosy a kroutit hlavami. A pak jim to došlo a jejich pohledy se zastavily na mě.

„Ona se pokakala!“ vyprskla jedna holčička a ukázala na mě prstem. Cítila jsem, jak mi rudnou tváře, jak se mi stahuje hrdlo. Chtěla jsem zmizet, utéct, schovat se někam, kde mě nikdo nenajde. Paní učitelka ke mně přišla, snažila se být milá, ale já v jejích očích viděla lítost. A to bylo snad ještě horší. Nejhorší ale bylo, když si mě pak maminka vyzvedla. Viděla jsem, jak se na ni ostatní rodiče dívají, jak si šeptají. A já věděla, že si o mně budou povídat ještě dlouho a budou si to pamatovat. Maminka je trochu naštvaná a ptá se mě, jak se mi to vůbec mohlo stát? Ale jak se něco takového dá vysvětlit dospělému člověku?

A pak, po pár dnech, ke mně přijde jedna holčička. Jen se dívá, v jejích očích není strach, jen zvědavost. Natahuje se ke mně se svou novou hračkou. Na chvíli se naše oči setkají a v tu chvíli vím, že jsem si našla kamarádku, nebo spíše, že si ona našla mě. Byla jsem šťastná, že už nejsem sama a mám si s kým povídat a

hrát si. Vůbec mi ani nevadilo, že máme jen samy sebe, oproti ostatním dětem, které se kamarádily ve větším kolektivu.

Před obědem jsme si všichni umyli ruce a posadili se ke stolečkům, kde už vonělo jídlo. Paní učitelky rozdávaly talíře, a i když někdy jídlo nevonělo lákavě, bylo potřeba aspoň něco sníst. Některé děti jedly nadšeně, jiné dlouze přemlouvaly každé sousto. Po obědě jsme si všichni společně utřeli pusy ubrouskem a uklidili talíře. Potom se ve třídě zatáhly závěsy a všichni jsme se pomalu přesunuli do svých postýlek s měkkými peřinkami. Každý měl svou deku a polštářek, někdo si s sebou nosil oblíbeného plyšáka. Paní učitelka nám četla pohádku. Některé děti usnuly hned, jiné se vrtěly a šeptaly si s kamarády, dokud je únava nepřemohla. Po probuzení jsme se pomalu protáhli, nasadili papuče a těšili se na odpolední svačinku a hraní. A pak už se začalo ozývat netrpělivé těšení. Děti se rozběhly k oknům a každé doufalo, že mezi přicházejícími dospělými uvidí právě svého rodiče. Když mě vyzvedávala moje maminka, vždycky jsem se rozzářila a s radostným výkřikem se rozběhla do náruče. Občas ještě prohodila pár slov s paní učitelkou, aby zjistila, jak jsem se měla. Oblékly jsme bundu, čepici a boty a mohly jsme vyrazit domů.

Pak mě čekal zápis do školy. Byl to první krok do nového světa. Měla jsem z toho spíše strach. Už to nebylo jen o hraní a o zábavě, ale také o učení, pravidlech a nových zkušenostech. Byla to jakási brána, kterou jsem měla projít, abych se stala součástí něčeho většího. Rodiče mi vysvětlovali, co mě čeká, jak

to všechno bude probíhat. Co když se něco pokazí? Co když se budu stydět nebo udělám něco špatně? Vzali mě do malé třídy, kde jsme seděla u stolečku. Paní učitelka se mě ptala na jméno, co mám ráda a jestli umím počítat. Nakonec to proběhlo tak rychle, že jsem sotva stačila říct básničku. Pak už jsme se těšila na to, až půjdu do školy s aktovkou na zádech. Měla být růžová s kočičkou, pečlivě nachystaná s penálem, plným barevných pastelků a novým sešitem. Představovala jsem si nové kamarády a milou paní učitelku. Které dítě by se netěšilo? Ale měla jsem i obavy – bude to těžké? Co když něco nepochopím? Představovala jsem si, jak dostanu svou první jedničku a jak budu na sebe pyšná. Měla jsem pocit, že teď už jsem opravdu velká.

Od svého dětství jsem byla ve svém životě zvyklá na kočky, měli jsme velkou zahradu, tak kočky žily tam, a nebo když byla zima, tak byly ve sklepě. Kočka byla můj nejoblíbenější domácí mazlíček. Bylo mi asi 5 let, když nám teta přivezla Minku, malou, huňatou, trojbarevnou kuličku, se zvědavýma očima. Minka byla nebojácná. Sotva ji teta položila na zem, rozběhla se po sklepě a začala zkoumat všechno, co jí přišlo do cesty. Zbožňovala utíkat, ale ještě raději se schovávala. Byla mou první kočkou, mou kamarádkou a společnicí na všechna dětská dobrodružství. Když jsem byla smutná, jednoduše mi vlezla do klína a seděla, dokud všechno nebylo zase v pořádku. Minka měla v sobě něco královského. Chodila pomalu, rozvážně, s ocasem vztyčeným jako vlajka. Nikdy nespěchala, nikdy se nerozčilovala. Když jsme ji hladili, přijímala to jako samozřejmost, jako panovnice, která

blahosklonně dovolí svým poddaným projevit úctu. Ale pak byly dny, kdy se měnila v divoké kotě. Někdy skákala, kde to jen šlo a po čemkoliv to šlo. Byla jako malý, chlupatý vítr. Byla také malý mlsoun. Teta nám říkala, že se kočkám nesmí dávat sladkosti, ale jednou jsem v ruce držela koláč a jenom jsem se otočila dozadu a kousek koláče byl pryč. Minka do něj zabořila svůj jazyk. Když jsem ji načapala, podívala se na mě s výrazem naprosté nevinnosti, jako by říkala: „Já? Já nic neudělala.“ Někdy jsem si ji vzala k nám do pokojíčku a pak byla se mnou, když jsem si hrála třeba na princeznu, když jsem si kreslila, když jsem ležela na zemi a četla knížky. Byla mou společnicí ve chvílích radosti i smutku. A já si tehdy myslela, že to tak bude navždy. Minka byla zvyklá na sklepní prostory, kde měla svůj pelíšek, tak jsme ji pak postupně začali zvykat i na zahradu. Tam byla ve svém živlu – líbilo se jí, že může šplhat po stromech nahoru, skákala po motýlech, ale nikdy žádného nechtyla. Zkoumala všechno, co se pohnulo. Byla to lovkyně a královna zahrady. Jednoho dne se ale Minka nevrátila domů. Hledala jsem ji všude, volala její jméno, nakukovala pod keře, do dřevníku i na její oblíbený strom. Nic. Kde je? Co se jí stalo, proč se nevrací? A pak, když už se stmívalo, jsem ji zahlédla. Šourala se pomalu po zahradě, s ušima svěšenýma a špinavým kožíškem. Když jsem k ní přiběhla, mňoukla a schoulila se mi do náruče. Nevěděla jsem, jestli se ztratila nebo ji něco vyděsilo. Byla unavená. Možná měla za sebou svou první velkou kočičí výpravu, která skončila tak, že chtěla být jen zpátky doma. Tehdy jsem pochopila něco důležitého. Minka byla

svobodná, mohla se toulat a objevovat. Ale když se vrátila, byla pořád moje a já její.

Kousek od našeho bydliště, kde jsme bydleli v rodinném domku, bydlela i mamčinina teta se strejdou. Tetu jsem měla moc ráda a často jsem k ní s maminkou chodila, ovšem strejdu jsem až tak v oblibě neměla. Byl to ten typ člověka, který kouřil jednu cigaretu za druhou a často pil. Zrovna slavil své narozeniny a my jsme byli pozváni na oslavu. Moc se mi tam nechtělo. Už když jsme vešli do domu, udeřil mě do nosu pach cigaretového kouře, smíšený s něčím těžkým, možná rumem nebo levnou kolínskou. Strejda nás přivítal svým typickým hlasitým způsobem, poplácal mě po rameni tak, že jsem skoro nadskočila a okamžitě si zapálil další cigaretu. Sledovala jsem, jak mu mezi prsty žloutnou nehty a snažila se dýchat co nejméně. Maminka se tvářila spokojeně, ale já jsem věděla, že sem jdeme hlavně z povinnosti. Oslava probíhala klasicky, přípitky, jídlo, historky, které už všichni slyšeli nesčetněkrát. Strejda se smál svým vlastním vtipům a postupně se mu začínala plést slova. Když si ke mně sedl, ucítla jsem směs alkoholu, cigaret a potu a musela jsem se hodně ovládat, abych se neodtáhla. Pak přišlo na řadu společné venkovní focení. Jakmile to někdo navrhl, snažila jsem se nenápadně vytrazit do kuchyně, ale nebylo mi to nic platné.

Strejda si mě všiml a se smíchem zahlásil: „A kam ty se schováváš? Pojď ven, ať jsi taky na fotce!“

Zavrtěla jsem hlavou a snažila se protestovat. „Nechci, stejně se na ty fotky nikdo nedívá,“ řekla jsem tiše, ale to už mě strejda